WIJ BEATRIX, BIJ DE GRATIE
KONINGIN DER NEDERLA
PRINSES VAN ORANJE-NA
ENZ. ENZ

W13.12.0475/III

Besluit van

houdende aanpassing van het
Besluit aanpassing wetten
inzake verhoging AOW-leeftijd
tot handhaving van het recht
op zorg of vergoeding van zorg
ingevolge een internationale
socialezekerheidsregeling

Op de voordracht van Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 23 november 2012, kenmerk Z- 3143710;

Gelet op artikel V, eerste lid, van de Wet verhoging AOW- en pensioen-richtleeftijd;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 2012, nummer ;

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 2012, nummer ;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Na artikel L van het Besluit aanpassing wetten inzake verhoging AOW-leeftijd wordt een artikel ingevoegd, luidende:

ARTIKEL LA

Artikel 69 van de **Zorgverzekeringswet** wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid wordt “de in het eerste lid bedoelde personen” vervangen door: de in het eerste, twaalfde en dertiende lid bedoelde personen.

2. In het vierde lid wordt “de administratie voortvloeiend uit het eerste lid” vervangen door: de administratie voortvloeiend uit het eerste, twaalfde en dertiende lid.

3. Na het elfde lid worden twee leden ingevoegd, luidende:

12. Voor de toepassing van Verordening (EG) Nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004, betreffende de coördinatie van socialezekerheidsstelsels (Pb EU 2004, L 166) wordt de in het eerste lid bedoelde persoon die op de laatste dag van de maand voorafgaande aan die waarin hij de 65-jarige leeftijd bereikt een pensioen of uitkering ontvangt dat op grond van bijlage XI bij die verordening is gelijkgesteld met op grond van de Nederlandse wetgeving verschuldigde pensioenen, tot aan de pensioengerechtigde leeftijd als bedoeld in artikel 7a van de Algemene Ouderdomswet aangemerkt als een aanvrager van een pensioen.

13. Voor de toepassing van een in het eerste lid bedoeld verdrag wordt de in het eerste lid bedoelde persoon die op de laatste dag van de maand voorafgaande aan die waarin hij de 65-jarige leeftijd bereikt een pensioen of uitkering ontvangt dat op grond van het verdrag is gelijkgesteld met op grond van de Nederlandse wetgeving verschuldigde pensioenen, tot aan de pensioengerechtigde leeftijd als bedoeld in artikel 7a van de Algemene Ouderdomswet aangemerkt als een rechthebbende op een pensioen

Artikel II

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst, met dien verstande dat dit besluit niet in werking treedt indien deze datum van uitgifte na 1 januari 2013 ligt.

2. Indien de datum van uitgifte, bedoeld in het eerste lid, 1 januari 2013 is en dit besluit derhalve met ingang van 2 januari 2013 in werking treedt, treedt het in werking voordat artikel II van de Goedkeuringswet verhoging AOW-leeftijd in werking treedt.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

NOTA VAN TOELICHTING

De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

ALGEMEEN

1. Verhoging pensioengerechtigde leeftijd

De leeftijd waarop men recht krijgt op ouderdomspensioen als bedoeld in de Algemene Ouderdomswet (AOW) wordt met ingang van 1 januari 2013 stapsgewijs verhoogd naar 67 jaar en vanaf 2024[1] gekoppeld aan de stijging van de levensverwachting. De pensioenrichtleeftijd in het fiscale kader voor aanvullende pensioenen (Witteveenkader) wordt per 1 januari 2014 verhoogd naar 67 jaar. Vervolgens wordt deze pensioenrichtleeftijd gekoppeld aan de ontwikkeling van de levensverwachting. Dit is geregeld in de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd.

De AOW is een fundamenteel onderdeel van de Nederlandse sociale zekerheidswetgeving. De leeftijdsgrens van 65 jaar is daardoor diep geworteld in het Nederlandse recht en speelt ook op tal van andere terreinen een rol. De verhoging van de AOW-leeftijd vraagt daarom ook om aanpassingen op andere terreinen dan de AOW en de aanvullende pensioenen. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd is reeds aangekondigd dat de benodigde wijzigingen zullen worden geregeld in een separaat aanpassingstraject (Kamerstukken II 2011/12, 33 290, nr. 3, blz. 2).

In artikel V van de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd is een bijzondere bepaling opgenomen die er in voorziet dat wetten die als gevolg van de stapsgewijze verhoging van de AOW-leeftijd aanpassing behoeven, aangepast kunnen worden bij algemene maatregel van bestuur, voor zover dit noodzakelijk is voor de toepassing van die wetten of ter voorkoming van onaanvaardbare gevolgen. Op basis van deze tijdelijke delegatiegrondslag is inmiddels het Besluit aanpassing wetten inzake verhoging AOW-leeftijd tot stand gekomen. Per abuis is in dat besluit een in verband met de verhoging van de AOW-leeftijd noodzakelijke aanpassing van artikel 69 van de Zorgverzekeringswet (Zvw) niet meegenomen.

[1] Ten gevolge van het nieuwe Regeerakkoord (Kamerstukken II, 2012/13, *P.M.*) zal dit jaar waarschijnlijk vervroegd worden tot 2021. Dit heeft echter geen invloed op de tekst van voorliggend besluit.

Uit artikel V, derde lid, van de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd volgt dat zo spoedig mogelijk maar uiterlijk binnen acht weken na de vaststelling van het Besluit aanpassing wetten inzake verhoging AOW-leeftijd een wetsvoorstel tot goedkeuring van dat besluit aan de Tweede Kamer moest worden aangeboden. Dat heeft geleid tot het voorstel voor de Goedkeuringswet verhoging AOW-leeftijd (Kamerstukken I 2012/13, 33350, A, e.v.). In artikel I van dit wetsvoorstel wordt het Besluit aanpassing wetten inzake verhoging AOW-leeftijd goedgekeurd, en artikel II laat artikel V van de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd – derhalve de delegatiebepaling waarop laatstgenoemd besluit is gebaseerd - vervallen. Uit artikel III van het voorstel voor de Goedkeuringswet volgt dat artikel I met ingang van 1 januari 2013 in werking zal treden[2], en artikel II met ingang van 2 januari 2013.

In de onderhavige op artikel V te baseren algemene maatregel van bestuur wordt, via aanpassing van het Besluit alsnog voorzien in de noodzakelijke aanpassing van artikel 69 van de Zvw. Aldus zal de Goedkeuringswet mede betrekking kunnen hebben op de wijziging van laatstgenoemd artikel.

2. Redenen voor en inhoud van wijziging van artikel 69 Zvw

De stapsgewijze verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd vanaf 1 januari 2013 heeft een onbedoeld neveneffect voor personen die voorafgaande aan het bereiken van die leeftijd met een zogenaamde "gelijkgestelde" uitkering of pensioen (bijvoorbeeld een VUT of prepensioen) wonen in een ander land van de Europese Unie, de Europese Economische Ruimte, Zwitserland[3] of een land waarmee Nederland een bilateraal socialezekerheidsverdrag heeft. Personen die een dergelijke uitkering of pensioen ontvangen, alsmede hun gezinsleden in de zin van die internationale socialezekerheidsregelingen, hebben thans op basis van die gelijkgestelde uitkering of pensioen en aansluitend daarop op basis van de AOW een zogeheten "verdragsrecht" op zorg in het woonland. Nederland vergoedt het woonland voor de geleverde zorg. Het College voor zorgverzekeringen (CVZ) heft ingevolge het huidige artikel 69, leden 2 en 4 van de Zvw, een verdragsbijdrage.

Met "gelijkgestelde" uitkeringen of pensioenen worden ingevolge de bilaterale socialezekerheidsverdragen en bijlage XI, onderdeel f, van de Verordening, de volgende uitkeringen en pensioenen bedoeld:
- pensioenen ingevolge de Wet van 6 januari 1966 houdende nieuwe regeling van de pensioenen van de burgerlijke ambtenaren en hun

[2] Zie ook het Besluit van 12 juli 2012 tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de artikelen I, II en V van de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd (Stb. 2012, 329).

[3] Op deze landen is Verordening (EG) Nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004, betreffende de coördinatie van socialezekerheidsstelsels (Pb EU 2004, L 166; verder genoemd: de Verordening) van toepassing.

nabestaanden (Algemene burgerlijke pensioenwet);
- pensioenen ingevolge de Wet van 6 oktober 1966 houdende nieuwe regeling van de pensioenen van militairen en hun nabestaanden (Algemene militaire pensioenwet);
- arbeidsongeschiktheidsuitkeringen ingevolge de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen van 7 juni 1972;
- pensioenen ingevolge de Wet van 15 februari 1967 houdende nieuwe regeling van de pensioenen van de personeelsleden van de NV Nederlandse Spoorwegen en hun nabestaanden (Spoorwegpensioenwet);
- pensioenen ingevolge het Reglement Dienstvoorwaarden Nederlandse Spoorwegen;
- uitkeringen die bij pensionering vóór de leeftijd van 65 jaar worden verstrekt ingevolge een pensioenregeling die de verzorging van de gewezen werknemers bij ouderdom ten doel heeft, of een uitkering bij vervroegde uittreding uit het arbeidsproces ingevolge een van rijkswege of bij collectieve arbeidsovereenkomst vastgestelde regeling voor vervroegde uittreding uit het arbeidsproces voor personen van 55 jaar of ouder;
- uitkeringen die aan militairen en ambtenaren worden verstrekt ingevolge een regeling in het geval van overtolligheid, functioneel leeftijdsontslag en vervroegde pensionering.

Vanaf 1 januari 2013 worden deze verdragsgerechtigden in de periode gelegen tussen de beëindiging van het recht op de "gelijkgestelde" uitkering of pensioen en de aanvang van de AOW-leeftijd geconfronteerd met een hiaat in hun verdragsrecht op zorg. De meeste betrokkenen zijn hierdoor in die periode niet gedekt tegen ziektekosten.[4] Daarmee komt het recht op het vrij verkeer van personen in het gedrang. Met de voorgestelde aanpassing van artikel 69 wordt daarom dit onbedoelde effect gerepareerd.

Ten gevolge van voorliggend besluit worden voor de toepassing van de bepalingen over de zorg in de Verordening of de bilaterale sociale zekerheidsverdragen betrokkenen aangemerkt als een aanvrager van een pensioen respectievelijk een rechthebbende op een pensioen. Hierdoor blijven de betrokken personen en hun gezinsleden gedurende de periode gelegen tussen de beëindigingsdatum van bijvoorbeeld de VUT-uitkering en de ingangsdatum van het AOW-pensioen gedekt tegen ziektekosten.

Financiële consequenties

Het gaat in 2013 om circa 800 personen. Dit aantal neemt in de jaren

[4] Overigens doet dit effect zich niet voor bij personen die met een wettelijk sociale zekerheidspensioen wonen in een land van de Europese Unie, de Europese Economische Ruimte, Zwitserland of een verdragsland. Het gaat hier om de Algemene nabestaandenwet (Anw), de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) en de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ). Al deze wetten sluiten ingevolge het eerder vermelde "Besluit aanpassing wetten inzake verhoging AOW-leeftijd" wel aan bij de gewijzigde ingangsdatum van de AOW, waardoor er geen hiaat in het verdragsrecht op zorg bestaat.

erna af.[5] De financiële effecten zijn moeilijk in te schatten. Naar verwachting bedragen deze minder dan € 1 miljoen.

De betrokkenen zijn op dit moment op grond van internationale sociale zekerheidsregelingen (EU-Verordening en verdragen) al gedekt tegen ziektekosten en betalen hiervoor een op het inkomen gebaseerde verdragsbijdrage. Op het terrein van de zorgkosten verandert er dus niets. Immers, ook in de huidige situatie worden deze zorgkosten gemaakt. Omdat het inkomen in de periode gelegen tussen de beëindigingsdatum van de "gelijkgestelde" uitkeringen of pensioenen en de ingangsdatum van de AOW waarschijnlijk lager is en in sommige gevallen nihil, zullen de bijdrage-inkomsten waarschijnlijk wel lager uitvallen.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel I

Deze bepaling voorziet in een nationaalrechtelijke handhaving van de verdragsrechten op zorg door middel van een aanpassing van artikel 69 Zvw.

De wijzigingen onder de punten 1 en 2 vloeien voort uit de nieuwe leden, die aan artikel 69 Zvw worden toegevoegd, en behoeven geen afzonderlijke bespreking.
Wat betreft het nieuwe twaalfde en dertiende lid van artikel 69 Zvw geldt het volgende. Voor de toepassing van de bepalingen over de zorg in de Verordening en de bilaterale sociale zekerheidsverdragen worden betrokkenen aangemerkt als een aanvrager van een pensioen respectievelijk een rechthebbende op een pensioen. Er is een onderscheid gemaakt tussen personen die aanspraak hebben op grond van de Verordening (artikel 69, twaalfde lid (nieuw)) en personen die aanspraak hebben ingevolge verdragen (artikel 69, dertiende lid (nieuw)).
Dit onderscheid is nodig, omdat de Verordening uitgaat van het daadwerkelijk ontvangen van een pensioen voor het ontstaan van een verdragsrecht op zorg. In artikel 69, twaalfde lid (nieuw) worden de betrokkenen daarom aangemerkt als *aanvragers van een pensioen*, zoals bedoeld in artikel 22 van die Verordening. Op grond van dat artikel houden betrokkenen en hun gezinsleden wegens het indienen van een pensioenaanvraag recht op verstrekkingen in het woonland ten laste van het pensioenland. Voor een beroep op artikel 22 van de Verordening is het daadwerkelijk ontvangen van een pensioen geen vereiste. Voor de toepassing van verdragen daarentegen is het hebben van een recht op pensioen (zonder dit pensioen daadwerkelijk te ontvangen) al voldoende voor het ontstaan van een verdragsrecht op zorg. De bilaterale verdragen

[5] In 2014 ongeveer 700 personen en in 2015 ongeveer 400 personen.

bevatten bovendien geen bepaling over de aanvraag van pensioenen. Om deze reden worden in artikel 69, dertiende lid (nieuw) de betrokkenen aangemerkt als rechthebbenden op een pensioen

De betrokkenen zullen door het CVZ worden geïnformeerd.

Artikel II

Het deel van het eerste lid bepaalt dat voorliggend besluit zo snel mogelijk na plaatsing in het Staatsblad in werking treedt.

Voorliggend besluit is gebaseerd op artikel V van de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd. Ingevolge het wetsvoorstel voor de Goedkeuringswet verhoging AOW-leeftijd zal dat artikel met ingang van 2 januari 2013 vervallen. Dientengevolge zal voorliggend besluit niet meer in werking kunnen treden indien de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst op of na 2 januari ligt. De delegatiebasis waarop het besluit leunt, bestaat dan immer niet meer. In dat geval zal de aanpassing van artikel 69 Zvw plaatsvinden door middel van wetswijziging. Voor het geval de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin voorliggend besluit wordt gepubliceerd 1 januari 2013 is en het besluit ingevolge het eerste lid derhalve met ingang van 2 januari 2013 in werking zal treden, bepaalt het tweede lid dat voorliggend besluit eerder in werking treedt dan het artikel van de Goedkeuringswet waarmee de delegatiebepaling komt te vervallen.

De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

mw. drs. E.I. Schippers